

АДА ЦИГАНЛИЈА

На домаку Београда, преко пута Чукарице, налази се острво у Сави названо Ада Циганлија које је припадало Београдском пашалуку. Ада на турском значи острво. Дуго је око 6км, а широко око 700м. Оно је пошумљено на најужем месту тако да је било непрегледно и непролазно нарочито на делу према сремској обали.

После првог српског устанка и ослобођења Београда, Карађорђе је 1809. године дао Младену Миловановићу првом војном команданту Београда, председнику Совјета обновљене Србије и првом попечитељу, на поклон Аду Циганлију "за његове превелике заслуге нашему отечеству". И у вези с тим издао му је тапију бр. 1250.

Међутим, после пропасти Србије 1813. године Турци су поништили све дотадашње уредбе и прописе које

су Срби донели и сва српска имања вратили својим поданицима. После другог српског устанка споразумели су се кнез Милош и Марашлија и обнародовали 1816. године позив "да ће сваког оног, који се у Србију за једну годину дана рачунајући од дана изданија позива не поврати, добра у Србији заоставша у беглук узета бити", то значи да ће се огласити за државна добра. Пошто се Младен Миловановић вратио из емиграције тек 1821. године, то је Ада Циганлија и сва остала добра, набројана у чланку Алексе С. Јовановића "Баштина Миловановића", објављеног у "Браничу" 1881. године припала држави. Од тада је Ада Циганлија државно добро.

Током целог 19. века острво је било запуштено, обрасло коровом и трњикама. У лето 1908. године Удружење српских новинара под председништвом Бранислава Ћ. Нушића приредило је први новинарски бал са уметничким програмом на острву које је у ту сврху потпуно преуређено. На Ади Циганлији су за време првог светског рата 1914. и 1915. године вођене крваве борбе са Аустро-Мађарима. Милан Предрић, тада командир чете, описао је ту језиву борбу на Ади Циганлији 1915. године: "„ Тамо на Ади, у засеку поред воде с ове стране, стоје прилике и гурају са групице рањених и преплашених.

Брзо успут, у трку, по која новост, једва схваћена у вици и ларми. Искрцали су се. Не можете их одвојити од земље,

у коју су се упили, као гамад, док их ногом не нагазите.... Иза нас миле наши који нису могли или смели да оду. Ту се један прибио уз стрељачки строј, као страхујући да се одвоји од живих. Пратио нас је од првог судара. Расечена су му бедра зрном. Нешто нам говори, гледајући право у очи. Руле се наднео над ужасном раном, не смејући да је додирне, и изгледа као да је показује официру, богорадећи, нејасмо, док му подрхтава вилица, као богаљ пред црквом. Преклиње да се однесе. Припио је живот уз оно мало нејасне, али једине наде, у завој, доктора, болницу. Поглед му се тако зарио у вас да не можете да га одвојите. Пита, ћутећи, пита ... Зар је свршено? ... " Острво је нападало и заузело шест чета 43. резервне немачке пешадијске дивизије а браниле су

Припрема Др. Војин Дреновац

га четири чете 7. пешадијског пука. Борба је вођена октобра 1915.

На Ади Циганлији између два светска рата подигнуто је неколико зграда за смештај осуђеника. Они су ту проводили време док су били под истрагом. Исто тако на обали према Чукарици подигнуто је низ купатила за летњи одмор Београђана.

О томе како Аду треба уредити и коју би намену трабало да има вођене су многе расправе двадесетих година прошлог века.

Ада Циганлија треба да буде у будућности острво забаве и спорта са многим купатилима, ресторанима, језерима, парковима, засађеном енглеском травом, мостовима, тролејбуском линијом преко Аде и кулом светиоником високим 100 метара. Требало би подићи у парку скроман споменик српском војнику који се борио прса у прса са непријатељем бранећи Београд 1915. године.

Многе од ових идеја су се и оствариле а оне које нису остају млађим и будућим генерацијама.

Коришћен материјал: Из старог Београда - Живорада Јовановића Уследећем броју: Фурунхије, симихије, лекари

Jelena Tacović
Broker / Owner

3114 W. Irving Park Road, Chicago IL 60618

Naša poslovna i savesna usluga • Vaše poverenje, zadovoljstvo i duga saradnja

773.442.8900 ext. 222

Email: Jelena@realtyagent.com

www.MyChicagoHomes.com

KUPOPRODAJA

• Stanova

• Kuća

• Zgrada

• Poslovnih prostora

• Zemljišta